

DECIZIE

31 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Banca Comercială „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni, prin intermediul avocatului Mihail Cucu,
în pricina la cererile depuse de Arsenie Todiraș, Gheorghe Cebanachi, Lidia Cobizev privind repunerea în termen a cererilor de admitere a creanțelor în procesul de insolabilitate intentat în privința Societății pe Acțiuni „Scana”,
împotriva încheierii din 17 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

Prin hotărârea din 13 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a constatat insolabilitatea debitorului SA „Scana” și s-a intentat procesul de insolabilitate. În funcția de administrator al insolabilității a SA „Scana” a fost desemnat Dumitru Chicu, care a fost obligat să notifice creditorii SA „Scana” despre înregistrarea cererilor de validare a creanțelor pentru întocmirea tabelului definitiv al creanțelor până la 25 noiembrie 2016. Ședința de validare a creanțelor a fost stabilită pentru data de 13 ianuarie 2017 ora 10:00.

În cadrul procesului de insolabilitate, Arsenie Todiraș, Gheorghe Cebanachi, Lidia Cobizev au depus cereri de admitere a creanțelor ulterior expirării termenului de înaintare a cererilor de validare a creanțelor.

Concomitent, Arsenie Todiraș, Gheorghe Cebanachi, Lidia Cobizev, în temeiul art. 145 alin. (2) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, au solicitat repunerea în termen a cererilor de admitere a creanțelor, invocând încălcarea procedurii de notificare.

Prin încheierea din 17 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-au admis cererile depuse de Arsenie Todiraș, Gheorghe Cebanachi, Lidia Cobizev și s-au repus în termen cererile de admitere a creanțelor înaintate de Arsenie Todiraș, Gheorghe Cebanachi, Lidia Cobizev față de SA „Scana”; s-a stabilit o ședință specială pentru data de 05 aprilie 2017 ora 13:55, în incinta Curții de Apel Chișinău, pentru validarea creanțelor lui Arsenie Todiraș, Gheorghe Cebanachi, Lidia Cobizev pe contul lor; s-a obligat administratorul insolabilității SA „Scana” să depună în instanță până la 20 martie 2017 tabelul definitiv al creanțelor în privința acestor creditori.

La 03 martie 2017, BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA, prin intermediul avocatului Mihail Cucu, a declarat recurs (nemotivat) împotriva încheierii din 17 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei decizii prin care să fie respinse cererile de repunere în termen.

La 15 mai 2017, BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA, prin intermediul avocatului Mihail Cucu, a înregistrat recursul motivat împotriva încheierii din 17 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de judecată, la examinarea cererilor de repunere în termen, cu determinarea cercului de participanți, a lipsit BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA de a se expune asupra problemei respective, precum și alți creditori subminând astfel principiile procesual-civile. Argumentarea instanței de insolvabilitate s-a rezumat la faptul că, la orice întrebare iscată în cadrul procedurii de insolvabilitate nu urmează a fi citați toți creditorii care nu au legătură cu cererile de repunere în termenele depuse.

Precizează că, la momentul respectiv BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA, cu statut provizoriu de creanță garantată, i-a fost validată suma de peste 150 milioane de lei, ca ulterior la 06 aprilie 2017 să-i fie validată suma de 142240832, 21 lei cu statut de creanță garantată și astfel fiind un creditor cu cea mai mare creanță garantată și un creditor majoritar. În circumstanțele date, în opinia sa, instanța era obligată să audieze și opinia creditorului majoritar.

Susține că, în aceeași zi au fost examinate și alte contestații împotriva tabelului definitiv al creanțelor SA „Scana” și reprezentantul BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA a avut acces la examinarea contestațiilor respective.

Declară că, în conformitate cu art.26 Cod de procedură civilă, procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale.

Consideră că, în partea ce ține de argumentele instanței de judecată privind admiterea cererilor de repunere în termen a intimațiilor, instanța de insolvabilitate a adoptat o hotărâre greșită, deoarece intimații nu au prezentat nici o probă care să demonstreze lipsa notificării de către administratorul insolvabilității Dumitru Chicu, precum și perioada când au aflat despre intentarea procesului de insolvabilitate SA „Scana” și necesitatea depunerii cererilor de validare a creanțelor. Obligatorietatea probării de către intimați a datei concrete când au aflat despre circumstanțele indicate, urmau a fi analizate prin prisma art. 116 alin. (4) Cod de procedură civilă. Or, în sensul normei date repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Menționează că, prin hotărârea din 13 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, publicată în Monitorul Oficial din 28 octombrie 2016 nr.369-378, s-a indicat despre necesitatea înaintării creanțelor față de SA „Scana” până la data de 25 noiembrie 2016

Opinează că, din circumstanțele cauzei rezultă că intimatul Gheorghe Cebanachi a depus cererea de repunere în termen și de validare la 15 februarie 2017, indicând că a aflat despre procesul de insolvabilitate prin telefon de la alt investitor la 10 februarie 2017, însă fără a proba acest fapt. La fel, este și în cazul cererii de

repunere în termen și de validare a creanțelor depusă de Lidia Cobizev, care a depus cererea la 18 ianuarie 2017, menționând că a aflat despre insolabilitatea SA „Scana” la 13 ianuarie 2017, nefiind clar în care circumstanțe. Cazul intimatului Arsenie Todiraș este similar.

Susține că, administratorul SA „Scana”-Dumitru Chicu urma să prezinte dovezi clare precum că nu i-a informat pe intimați despre intentarea procedurii de insolabilitate față de SA „Scana”, dar să nu se reducă doar la declarații scrise în procesul-verbal al ședinței de judecată. În opinia sa, urma să prezinte registrul corespondenței de ieșire al său ca administrator autorizat și cel al SA „Scana”, care să conțină lista persoanelor notificate precum și borderoul de la oficiul poștal privind corespondența trimisă în perioada 13 octombrie 2016 (data intentării procesului de insolabilitate) până la 25 noiembrie 2016 (data limită de înaintare a creanțelor).

Or, conform art. 6 al Legii insolabilității, notificarea și înștiințarea, cu excepția cazului în care sarcina notificării și a înștiințării aparține unor alte organe care aplică procedura, precum și convocările prevăzute de prezenta lege cad în sarcina administratorului provizoriu sau administratorului insolabilității, sau a lichidatorului, după caz. Notificările și înștiințările se fac prin scrisori recomandate, iar în cazurile expres prevăzute de prezenta lege și prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă (în vigoare la momentul declarării recursului), termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Conform art. 8 alin. (1) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Instanța de insolabilitate a adoptat încheierea la data de 17 februarie 2017, iar BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA, prin intermediul avocatului Mihail Cucu, a declarat recurs la data de 03 martie 2017, ceea ce denotă că este în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA, prin intermediul avocatului Mihail Cucu, neîntemeiat și pasibil de a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 1 alin.(4) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 4 al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, participanți la procesul de insolabilitate sunt: administratorul provizoriu, administratorul

insolvabilității, lichidatorul, creditorii, adunarea creditorilor, comitetul creditorilor, debitorul sau, după caz, reprezentantul debitorului, alte organe și persoane stabilite în prezenta lege. Organele și persoanele stabilite la alin.(1) trebuie să asigure efectuarea rapidă a actelor și a operațiunilor prevăzute în prezenta lege, realizarea în condițiile legii a drepturilor și a obligațiilor celorlalți participanți la aceste acte și operațiuni.

În contextul prevederilor Legii insolvabilității- norma de drept ce guvernează procesul de insolvabilitate, creditorii debitorului sunt persoane fizice sau juridice, deținători ai unui drept de creanță asupra patrimoniului debitorului, care fac dovada creanței sale față de acest patrimoniu în condițiile Legii insolvabilității.

Din materialele pricinii rezultă că prin hotărârea din 13 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost stabilit termenul limită pentru înregistrarea cererilor de validare a creanțelor întru întocmirea tabelului definitiv al creanțelor până la 25 noiembrie 2016 (f.d.1-6).

Conform art. 140 alin.(1), (2) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, dacă are o creanță față de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii, creditorul înaintează în scris creanța, indiferent de tipul ei, printr-o cerere de admitere a creanțelor adresată instanței de judecată care examinează cauza de insolvabilitate a debitorului. Cererile de admitere a creanțelor se consemnează într-un registru, care se păstrează în instanță. cererea de admitere a creanței se depune în termenul stabilit în hotărârea de deschidere a procedurii sau în termenul indicat în notificarea administratorului provizoriu. Termenul-limită pentru creditori privind înregistrarea cererii de admitere a creanțelor în vederea întocmirii tabelului preliminar este de 30 de zile calendaristice, iar pentru întocmirea tabelului definitiv, de 45 de zile calendaristice de la data intrării în procedură. Excepție fac obligațiile fiscale al căror termen este de 90 de zile calendaristice de la data intrării în procedură.

Colegiul precizează că Arsenie Todiraș, Gheorghe Cebanachi, Lidia Cobizev au solicitat prin cereri validarea creanțelor față de SA „Scana”, doar că acestea au fost înaintate ulterior termenului-limită-25 noiembrie 2016 stabilit prin hotărârea din 13 octombrie 2016 privind intentarea procesului de insolvabilitate în privința SA „Scana”.

În conformitate cu art. 116 alin.(1), (2), (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen. (3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Astfel, Colegiul relevă că Arsenie Todiraș, Gheorghe Cebanachi, Lidia Cobizev au solicitat repunerea în termen a cererilor de validare a creanțelor în temeiul art. 145 alin. (2) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, invocând faptul nenotificării acestora de către administratorul insolvabilității și prin încheierea contestată s-au repus în termen cererile de admitere a creanțelor înaintate de Arsenie Todiraș, Gheorghe Cebanachi, Lidia Cobizev față de SA „Scana”, fiind stabilită în

acest sens o ședință specială pentru validarea creanțelor lui Arsenie Todiraș, Gheorghe Cebanachi, Lidia Cobizev pe contul lor, cu obligarea administratorului insolvenței SA „Scana” să depună în instanță până la 20 martie 2017 tabelul definitiv al creanțelor în privința acestor creditori.

Prin recursul declarat, recurentul invocă, în esență, lipsirea BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA de a se expune asupra problemei respective, precum și că în calitate sa de creditor majoritar instanța era obligată să audieze opinia Băncii.

În contextul dat, Colegiul citează prevederile art. 145 alin.(2) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, conform cărora la cererea întemeiată a creditorului, în cazuri excepționale, dacă instanța de judecată care examinează procesul de insolvență constată că termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului sau de obiectul creanței ori dacă nu s-a respectat procedura de notificare a intentării procesului, instanța de insolvență repune, prin încheiere, în termen cererea de admitere a creanțelor.

Din sensul art. 145 alin.(2) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, pe lângă prezența administratorului insolvenței, se distinge și dreptul creditorului ce solicită repunerea în termenul de înaintare a creanțelor de a fi prezent la examinarea solicitării date, însă această dispoziție legală nu obligă instanța de insolvență de a înștiința toți participanții procesului de insolvență.

Or, repunerea în termen constituie un incident de procedură, dar nu și examinarea cererii de validare a creanțelor în fond.

Ipoteza recurentului referitor la încălcarea principiului contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, garantate de art. 26 Cod de procedură civilă prin lipsirea BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA de a se expune pe marginea problemei examinate, Colegiul o consideră neîntemeiată, or, prin examinarea cererilor de repunere în termen în lipsa BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA nu a fost lezat dreptul acesteia, în condițiile când nu au fost examinate însăși cererile de validare a creanțelor.

Cu referire la argumentul recurentului precum că instanța de insolvență ar fi adoptat o soluție greșită, deoarece intimații Arsenie Todiraș, Gheorghe Cebanachi, Lidia Cobizev nu ar fi confirmat faptul nenotificării de către administratorul insolvenței, Colegiul îl consideră neîntemeiat, or, această obligație este pusă pe seama administratorului insolvenței, dar nicidecum pe seama creditorilor/potențialilor creditori ai debitorului.

Conform art.6 alin.(3), (4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, notificarea și înștiințarea, cu excepția cazului în care sarcina notificării și a înștiințării aparține unor alte organe care aplică procedura, precum și convocările prevăzute de prezenta lege cad în sarcina administratorului provizoriu sau administratorului insolvenței, sau a lichidatorului, după caz. Notificările și înștiințările se fac prin scrisori recomandate, iar în cazurile expres prevăzute de prezenta lege și prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Conform art. 35 alin. (4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, odată cu hotărârea de intentare a procedurii de insolvență, administratorul insolvenței expediază o notificare tuturor creditorilor cunoscuți pentru ca aceștia să înainteze creanțele față de debitorul insolvent.

Conform art. 66 alin.(1) lit. c) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, una din atribuțiile principale ale administratorului insolvenței este notificarea creditorilor, verificarea creanțelor și, după caz, formularea de obiecții referitor la ele, întocmirea tabelor de creanțe.

În sensul normelor date, Colegiul relevă că obligația notificării este pusă pe seama administratorului insolvenței, care și deține dovada notificării creditorilor.

La acest aspect, Colegiul menționează că însăși administratorul insolvenței a recunoscut faptul nenotificării lui Arsenie Todiraș, Gheorghe Cebanachi, Lidia Cobizev despre intentarea procesului de insolvență.

Mai mult ca atât, Arsenie Todiraș, Gheorghe Cebanachi, Lidia Cobizev nu au fost notificați nici conform art. 26 alin. (2) al Legii insolvenței, care statuează expres că în cel mult 10 zile lucrătoare de după desemnare, administratorul provizoriu trimite notificări tuturor creditorilor din evidența contabilă, prezentată de debitor în conformitate cu art.27 alin.(3), pentru înaintarea creanțelor certe și exigibile asupra patrimoniului debitorului și prezentarea unei referințe asupra cererii introductive.

De altfel, la materialele pricinii astfel de confirmări lipsesc și respectiv nu au fost prezentate nici în cadrul examinării cererilor de repunere în termen la înaintarea creanțelor de către administratorul insolvenței, ceea ce denotă că ipoteza instanței de insolvență precum că a fost încălcată procedura de notificare a acestor creditori este justificată, în condițiile când în sensul Legii insolvenței creditorii urmează a fi notificați atât în perioada de observație a debitorului, cât și după intentarea procesului de insolvență.

De asemenea, Colegiul consideră irelevant argumentul recurentului precum că intimații urmau a confirma în ce circumstanțe au aflat despre data aflării despre procedura de insolvență pentru a fi examinate prin prisma art. 116 alin.(4) Cod de procedură civilă, or, în speță însăși administratorul insolvenței a recunoscut expres faptul nenotificării acestora.

Or, în conformitate cu art. 123 alin. (6) Cod de procedură civilă, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

În atare circumstanțe, conjunctura aflării despre data intentării procesului de insolvență nu reprezintă valoare procesuală, în condițiile când însăși administratorul insolvenței recunoaște faptul nenotificării acestora, or, Arsenie Todiraș, Gheorghe Cebanachi, Lidia Cobizev având încheiate contracte de investiții în construcția imobilului cu SA „Scana” (f.d.9-12, 17-21, 34-38), erau niște creditori cunoscuți.

Tot aici, este de menționat că în textul cererilor de validare a creanțelor date cu 18 ianuarie 2017 și respectiv 15 februarie 2017, conform cărora se solicită concomitent repunerea în termen, Lidia Cobizev, Gheorghe Cebanachi au menționat că au aflat despre intentarea procesului de insolvență la 13 ianuarie 2017 (f.d.14) și respectiv la 10 februarie 2017 (f.d.31 verso), or, alte probe care să ateste contrariul nu au fost prezentate, situație similară și în cazul lui Arsenie Todiraș.

De altfel, nu este oportună nici invocarea recurentului a prevederilor art. 6 al Legii insolvenței și anume publicarea notificărilor sau înștiințărilor în Monitorul Oficial, în condițiile când creditorilor cunoscuți, situație specifică și creditorilor

Arsenie Todiraș, Gheorghe Cebanachi, Lidia Cobizev, se expediază notificări prin scrisori recomandate în sensul art. 35 alin.(4) al Legii insolvențării.

În consecință, Colegiul reiterează că circumstanțele expuse în recursul declarat nu denotă încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural de către instanța de insolvență la examinarea pricinii și respectiv nu constituie temei pentru casarea încheierii contestate.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de insolvență contestată este adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural, cu aplicarea și interpretarea corectă a acestora în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA, prin intermediul avocatului Mihail Cucu, cu menținerea încheierii din 17 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Banca Comercială „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni, prin intermediul avocatului Mihail Cucu.

Se menține încheierea din 17 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina la cererile depuse de Arsenie Todiraș, Gheorghe Cebanachi, Lidia Cobizev privind repunerea în termen a cererilor de admitere a creanțelor în procesul de insolvență intentat în privința Societății pe Acțiuni „Scana”.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală